

BADANIE PRZEPROWADZONE W 11 SZKOŁACH PONADPODSTAWOWYCH,
których siedziby znajdują się na terenie 7 podregionów województwa śląskiego objętych
procesem transformacji wskazanych w terytorialnym planie sprawiedliwej transformacji
województwa śląskiego 2030, tj. podregion: katowicki, sosnowiecki, tyski, bytomski,
gliwicki, rybnicki oraz bielski.

Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

nr FESL.10.25-IZ.01-025/23

PRIORYTET X Fundusze Europejskie na transformację

**DZIAŁANIE 10.25 Rozwój kształcenia wyższego zgodnie z potrzebami
zielonej gospodarki**

TYP: 5. Wsparcie uczniów szkół ponadpodstawowych przez szkoły wyższe.

Fundusz Sprawiedliwej Transformacji

Opracowały:

dr hab. Iwona Jelonek, prof. UŚ

dr hab. Marta Tomczok, prof. UŚ

mgr Daria Kaleta, UŚ

Spis treści

1. Lista szkół w których została przeprowadzona diagnoza
2. Sposoby prowadzenia badań
3. Grupa docelowa: Uczennice i uczniowie szkół ponadpodstawowych
4. Charakterystyka grupy docelowej
5. Potrzeby i oczekiwania grupy docelowej
6. Bariery grupy docelowej

1. Lista szkół, w których została przeprowadzona diagnoza

I Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza w Rudzie Śląskiej
I Liceum Ogólnokształcące im. prof. Zbigniewa Religi w Zabrze
I Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Mysłowicach
I Liceum Ogólnokształcące STO w Katowicach
II Liceum Ogólnokształcące im. Emilii Plater w Sosnowcu
III Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego im. Bolesława Prusa
Liceum Ogólnokształcące im. A. Frycza Modrzewskiego w Rybniku
Zakład Doskonalenia Zawodowego w Sosnowcu
Zespół Szkół Ekonomicznych w Wodzisławiu Śląskim
Zespół Szkół im. Ignacego Jana Paderewskiego w Knurowie
Zespół Szkół nr 2 w Rudzie Śląskiej

2. Sposoby prowadzenia badań

Przeprowadzono badanie ankietowe wśród uczennic i uczniów szkół na podstawie kwestionariusza zawierającego 7 pytań dotyczących zarówno subiektywnej oceny braków w wiedzy szkolnej, jak i chęci jej poszerzenia.

Dodatkowo przeprowadzono badanie wśród dyrektorów szkół, podczas którego postawiono 5 pytań dotyczących m.in.:

- sytuacji problemowej, z uwzględnieniem sytuacji K i M,
- potrzeb dydaktycznych placówki wynikających z opisanego problemu,
- rodzaju/formy wsparcia w ramach projektu w odniesieniu do zdiagnozowanego problemu i potrzeb dydaktycznych placówki,
- uzasadnienia potrzeby realizacji projektu,
- nierówności/ dysproporcji ze względu na płeć.

3. Grupa docelowa: uczennice i uczniowie szkół ponadpodstawowych

W szkołach objętych wsparciem uczy się łącznie około 5000 osób.

W badaniu ankietowym wzięło udział 580 uczennic i uczniów, w tym 47 % K i 53 % M.

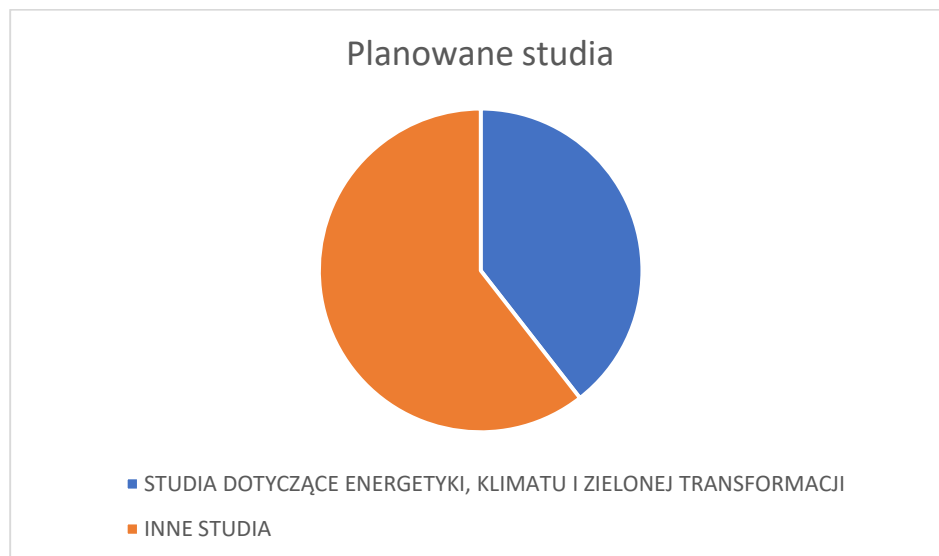
Badanie prowadzone przez dyrektorów placówek dotyczyło 1160 osób.

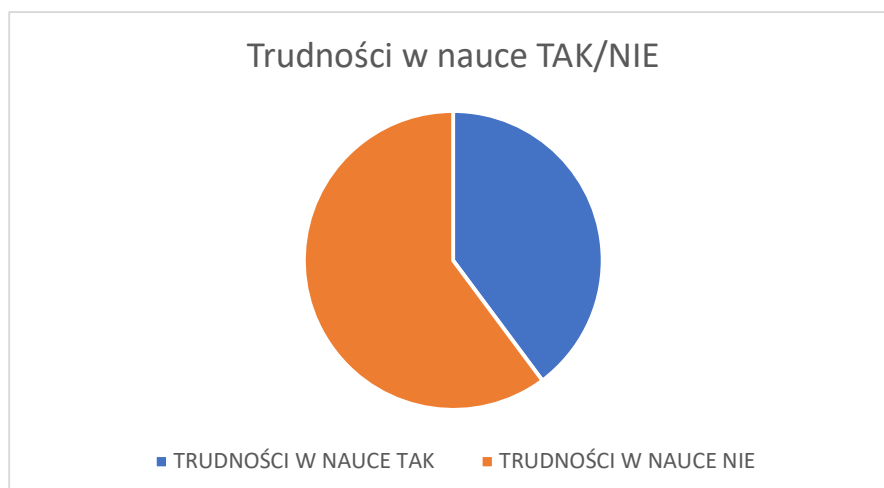
Razem zdiagnozowanych zostało 1160 osób, w tym 589 kobiet i 571 mężczyzn (51 % M, 49 % K)

4. Charakterystyka grupy docelowej

- Diagnoza została przeprowadzona wśród uczniów klas 2 i 3 szkół ponadpodstawowych.
- Wzięto pod uwagę zarówno uczniów klas branżowych, jak i ogólnokształcących.
- 229 osób, tj. 39,48% (w tym 74 K i 155 M) objętych badaniem ankietowym zadeklarowało, że zamierza zdawać maturę i podjąć studia dotyczące energetyki, klimatu i zielonej transformacji.

- Około 70% osób objętych diagnozą deklaruje chęć pozostania po zakończonej edukacji w województwie śląskim.
- Szczególne trudności uczniowie wykazują z geografii, biologii, języka polskiego. Łącznie, 231 tj. 39,83% w tym 78 kobiet i 153 mężczyzn.

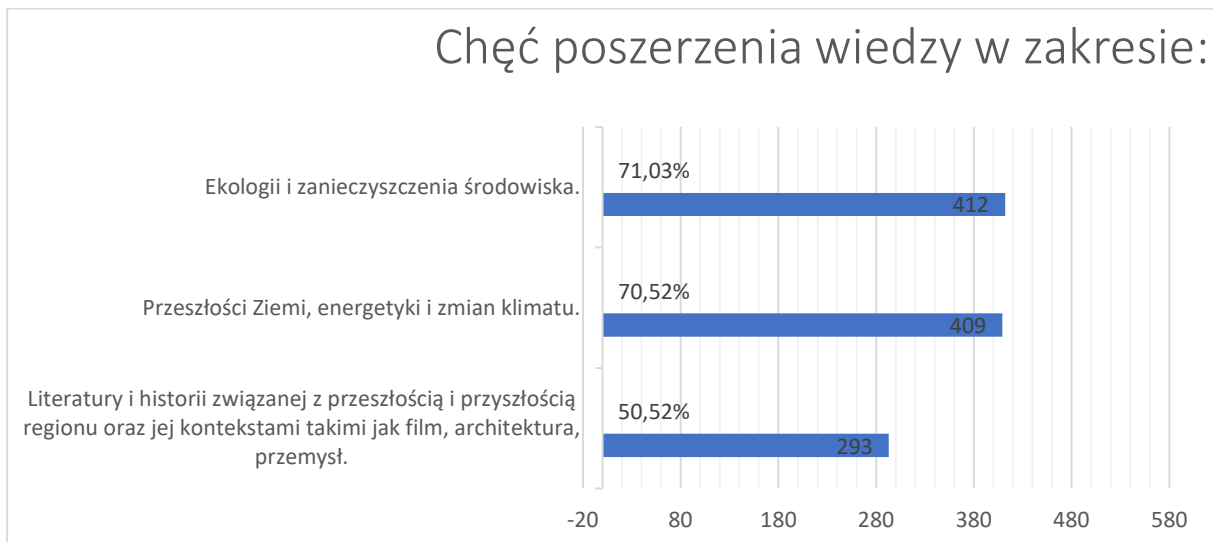
- 71% osób, w tym 51% K i 49% M posiada braki w wiedzy z przedmiotów humanistycznych, które skutkują problemami na przedmiotach język polski i historia.
 - 79% osób, w tym 44% K i 66% M posiada braki w wiedzy z geografii, które skutkują problemami na zajęciach z tego przedmiotu.
 - 92% osób, w tym 37% K i 63% M posiada braki w wiedzy z biologii, które skutkują problemami na zajęciach z tego przedmiotu.
- Uczniowie zdolni to 456 osób, tj. 39,31%, w tym 248 kobiet i 208 mężczyzn (54 % K; 46 % M), z 1160 osób objętych badaniem.

- UK/UM z wszystkich szkół chętnie biorą udział w konkursach przedmiotowych i olimpiadach.
- Problemy placówek wynikają z dużej liczby uczniów zdolnych i chętnych do współpracy, z którymi szkoły nie są w stanie pracować poza lekcjami, głównie z powodów niedoborów lokalowych.
- Duża część uczniów wszystkich szkół mieszka w małych miastach i wsiach, gdzie nie mają możliwości pogłębiania wiedzy na zajęciach pozalekcyjnych w celu rozwijania swoich zainteresowań i umiejętności. Niektórym dalekie dojazdy zabierają dużą część czasu.

5. Potrzeby i oczekiwania grupy docelowej

- Ponad 50% UK/UM objętych badaniem ankietowym zadeklarowało chęć poszerzenia wiedzy o literaturę i historię związaną z przeszłością i przyszłością regionu oraz jej kontekstami takimi jak film, architektura, przemysł.
- Ponad 70% objętych badaniem ankietowym zadeklarowało, chęć poszerzenia wiedzy na temat przeszłości Ziemi, energetyki i zmian klimatu.
- Ponad 70% objętych badaniem ankietowym zadeklarowało, chęć poszerzenia wiedzy na temat ekologii i zanieczyszczenia środowiska.

- Zagadnienia wskazane przez UK/UM objętych diagnozą: kluczowe wskaźniki energetyczne, (zużycie energii, zużycie energii w poszczególnych sektorach - transport drogowy, sektor mieszkaniowy, przemysłowy), emisje gazów cieplarnianych, miks energetyczny, węglowe serce Europy, import i eksport energii, OZE, cele i rozwój, polityka energetyczna Polski na tle UE, *Energiewende*, obliczanie śladu węglowego, cyberbezpieczeństwo, utrzymanie kultury po górniczej w regionie, edukacja proklimatyczna z aspektami historii klimatu i historii Ziemi.
- Według UK/UM objętych diagnozą zajęcia mają mieć charakter interdyscyplinarny i powinny łączyć się zarówno z energetyką, informatyką i przedsiębiorczością, jak i naukami o przyrodzie, historii górnictwa, poznaniem tradycji Górnego Śląska.

- Około 5% UK/UM zaproponowało zajęcia w formie tutoringu /mentoringu.
- Około 80% UK/UM wskazało na potrzebę wsparcia w wyborze kierunku studiów pozwalającego na podjęcie pracy w najbardziej rozwijających się branżach na terenie województwa śląskiego.

6. Bariery grupy docelowej

- UK/UM objęci diagnozą wskazali na brak zajęć dodatkowych w szkołach, związany przede wszystkim z brakiem miejsca na prowadzenie spotkań
- Daleki dojazd do szkoły – w związku z czym nie mogą dojeżdżać na zajęcia dodatkowe po lekcjach. Dużo osób wskazywało na brak możliwości pozostawiania po lekcjach związanych z brakiem transportu.